

Lichořeřišnice větší

Zařazení do kategorie: močové ústrojí

Název: Lichořeřišnice větší

Latinský název: *Tropaeolum majus*

Čeleď: Lichořeřišnicovité (Tropaeolaceae)

Synonyma: *Cardaminum majus* Moench, *Nasturtium indicum* Garsault, *Trophaeum majus* (L.) Kuntze

Česká jména: turecká řeřicha, kapucínská řeřicha

Zahraniční názvy: nasturtium

Sbíraná část: celá rostlina

Droga: --

Původ a rozšíření: Domácí v Jižní Americe (Kolumbie, Ekvádor, Peru), do Evropy přinesena v průběhu 16. století. Pro své léčebné účinky pěstována od přelomu 18. a 19. století. Pěstována zejména v níže položených zahradách jako letnička, ale vyskytuje se až do nadmořských výšek okolo 3000 m.n.m.

Botanická charakteristika: Jednoletá bylina vysoká 10-40 cm, lodyha je plazivá, větvená, listy jsou řapíkaté, celokrajné až mělce laločnaté, lysé s bělavou žilnatinou. Květy jsou 5četné, korunní lístky jsou volné, žluté, oranžové, oranžovočervené až červené barvy. Plodem je tobolka.

Obsahové látky: Listy lichořeřišnice obsahují velké množství látky glukotropaeolinu, který strukturně řadíme do kategorie thioglykosidů. Jeho enzymatickým štěpením vzniká benzylisothiokyanát, který dává čerstvé rostlině při konzumaci charakteristickou štiplavou chuť. Dále je lichořeřišnice bohatá na obsah silice a vitamínu C. Nadzemní části rostliny jsou také dobrým zdrojem minerálů (zinek, měď, železo) a stopových prvků jako jsou draslík, vápník, hořčík, fosfor.

Použití a účinky: Rostlina se díky výrazně zbarveným květům využívá v zahradách jako dekorativní letnička, mladé listy a výhonky lze využít i v kuchyni pro přípravu salátů. Pro terapeutické účely se z celé nadzemní části rostliny včetně semen připravuje extrakt, který celkově posiluje obranyschopnost organismu, zejména při déletrvajícím kašli, zánětech močových cest či gynekologických zánětech. U silice a extraktu z listů a květů jsou popisovány antimikrobiální, antifungální, antihypertenzní, expektorační a antiproliferativní účinky.

Nežádoucí účinky: Nejsou známy.